25 Հինգշաբթի Մեջլիս Ն. 4603 1908 Հոկտեմբեր 1/14 ԶԱՐՇԷՆՊԻՀ 18 Ռամազան 1326)(1 Թշրին Էվվել 1324

ՄԵՋՄՈՒԱԻ ԱԽԲԱՐ

ԳՆԱՅ 30 PARA

DIRECTION DU JOURNAL
MEDJMOUA-I-AHBAR
65, Grand'rue de Péra, Taxim, 65

ԱՊՕԽԷ ՅԻՇԱԼՈՒԱՐԸ Օրեկիրկի 6 այլոյր
Իսքանպոլ իչին Դրուշ 60 35
Թաշրա իչին » 85 45
Մէմալիքի էնենէպկէ իչին Ֆրանկ 20 10

ԶԱՐՇԷՆՊԻՀ վէ ՀՈՒՄԱ ԻՐԹԷՍԻ
ԿԻՐԻՆԼԷՐԻ ՆԷՏՐ ՕԼՈՒՆՈՒՐ
Իլանաթ իչին այրընա բազարլըգ :

مجموعهٔ اخبار
بك اوغلی تقسیم جاده‌سی نومرو ٦٥

ՊԱՏԱՍԽԱՆ ՄԸ

ԱՆՏԵՂԻ ՅԱՐՁԱԿՈՒՄՆԵՐՈՒ

Ա.

Այն անձինք ու ազգեր որք իրենց ազատութիւնը չարաչար կը գործածեն, զայն վերատին կորսնցնելու արժանի կը լինին։ Ահա՛ ճշմարտութիւն մը որոյ վրայ պէտք է խորհի ամեն ոք, և մանաւանդ անոնք որք հրապարակաւ խօսելու և գրելու պատիւն ունին։ Մէկ երկու ամսոյ կարճ ժամանակամիջոցի մը մէջ որչա՛փ անգամներ վիշտն ունեցանք տեսնելու մեր համազգի եղբարց անտեղի ու անիմաստ յարձակումներն ընդդէմ Հայ Կաթողիկէ և Հայ Բողոքական հասարակութեանց։ Անշուշտ մեր Բողոքական ազգայինք որոց մէջ գրչի ու դիտութեան տէր անձնաւորութիւնք չեն պակսիր բնաւ, իմ պաշտպանութեանս չեն կարօտիր. սակայն ներո՛ւի ինձ յայտարարել՝ ի յարգանս ճշմարտութեան թէ բնաւ իրաւունք չունին յոգուածագիրք ոմանք՝ այնքան թեթեւօրէն ու արհամարհանօք խօսելու իրենց այլակրօն եղբարց նկատմամբ, որք թէ՛ քաղաքակրթութեան և թէ՛ հայրենասիրութեան տեսակէտով՝ երբէք ստորադաս չեն իրենց։

Գալով Հայ Կաթողիկէ հասարակութեան, ցաւալի է տեսնել թէ մի կողմէ սիրոյ և միութեան բանաձեւներ կը յեղյեղուին չարունակ, և միւս կողմէ ցրտացուցիչ, վիրաւորիչ ակնարկութիւններ անպակաս են գրեթէ միշտ։ Եւ, ծանրացուցի՛չ պարագայ, յարձակումներն երկրորդական կէտերու վրայ չեն, այլ յաճախ այնպիսի խնդրոց վրայ, ուր ամեն անկեղծ ու ճշմարիտ Կաթողիկէ վերջին աստիճան դիւրազգած պարտի լինել։

Արժ. քահանայ մը կը գոռայ զայրացունչ, ըսելով թէ Եգիպտոսի Կաթողիկէ Հայերն 250 սակաւոյ նուէր մը կ'ընծայեն Ս. Քահանայապետին։ Հռոմայ Պապին նուէ՞ր տալ՝ ինչ գայթակղութիւն։... Այսպիսի գործ մը եթէ ոչ ոճիր և ամպարշտութիւն, գէթ «տխուր տպաւորութիւն» յառաջ բերող, և «ընդվզեցնող գործ մը և ...(Տէր Հայրն է որ կը խօսի) «ԱՆՈՐԱԿԵԼԻ ապրաք» մը կը հռչակէ մեծայարգ յոգուածագիրն, որ — եթէ կարելի լինէր — յոժարափոյթ գիտի արձակէր նաեւ բանադրանաց շանթեր՝ այն երկու բարձրաստիճան Եկեղեցականաց դէմ, որք այսպիսի աններելի յանդգնութիւն մը կը գործեն ի տես և ի լուր Հայութեան։ Բարեբաղդարար ցասկոտ պարսաւագէտը կրնայ քիչ մը շունչ առնուլ և սփոփանք մը գտնել «Ջերմ ուրախութեամբ կարդալով թէ իբեն չափ յուզուած է Աղեքսանդրիոյ Հայ Հռոմէական հասարակութիւնն ալ, իւր Եպիսկոպոսներուն այդ անուրակելի արարքին հանդէպ։»(1)

Արժ. Տէր Հայր, դուք որ կոչուած էք քրիստոնէական հեղութեան վրայ քարոզներ խօսելու, այդչափ մի՛ բարկանաք։ Գիտէք անշուշտ, — և եթէ չէք գիտեր, ինչո՞ւ չէք տեղեկանար գրելէ առաջ, — թէ ամբողջ Կաթողիկէ աշխարհ մի սիրտ, մի հոգի փափագած է տօնել Գերագոյն Քահանայապետին ոսկեղէն Յոբելեանն, 300 միլիոն քրիստոնեայք պատիւ համարած են մասնակցիլ՝ ըստ կարողութեան սիրուած ու սիրելի Հօր մը չքեղ հանդէսին։ Մեծ ու հարուստ ազգերը, — Ֆրանսա, Անգղիա, Գերմանիա, Սպանիա, Պելճիգա, Հիւսիսային ու Հարաւային Ամերիկա եւն, — չե՞ն միայն որ ընծայաբեր կը լինին հասարակաց Հօր, այլ նոյն իսկ փոքրաթիւ ու աղքատիկ հասարակութիւններ, Կաթուղիկէ Զինացին, Ճապոնն, Յոյնն, Ասորին, Ռիւթէնը, Պուլկարը, Ռումէնը, Գոնկոցին, Եթովպացին, եւն, ամենքն ալ իրենց փոքրիկ նուէրները կը մատուցանեն յօժարափոյթ։ Մինթէ Հայութեան նման պատմական ու պատուական Ազգի մը արժանի՞ է տխուր բացառութիւն մը կազմել բոլոր հին և նոր ազգերու շարքին մէջ, և պատրուակելով թէ իւր արենակիցներուն մէջ «անօթիներ ու մերկեր» կը գտնուին, հեռու կեցած՝ միայն հանդիսատես լինել։

Արժանապատուութեան այսպիսի փափուկ կէտ մը ի՞նչպէս վրիպեր է Ձեր ուշադրութենէն, ո՛վ Արժանապատիւ Տէր Հայր։

Եւ պէտք չէ մոռնաք նաեւ երախտագիտութեան տեսակէտը։ Եթէ կայ Ազգ մը որ Գերագոյն Քահանայապետից, Ս. Գահուն բարիքներն, առատաձեռն ողորմութիւնները վայելած լինին միշտ և հանապազ, այն ալ Հայ Կաթողիկէ Ազգն է անշուշտ։ Արդարեւ մեր կրօնական, կրթական, բարեգործական հաստատութեանց մէջ չկա՞յ բարիքներ որ ուղղակի կամ անուղղակի Հռոմէն եկած լինին։ Այն կրթական պանծալի և դերահռչակ Միաբանութիւնք Մեծին Մխիթարայ, որոց անգին ծառայութիւնները կը հաճիք խոստովանիլ անկեղծօրէն, միթէ չատ ու չատ պարտական չե՞ն Հռոմայ...։ Ո՞ւր և ի՞նչ պիտի լինէին այսօր եթէ Քրիստոսի Փոխանորդին հայրախնամ ու լուսապերճ հովանւոյն տակ ապաստանած, ոնած ու զարգացած չլինէին...։ Եւ այն երկու Առաջնորդք — որոց դէմ հուր և բոց կը ժայթքէք— Արհ. Արփիարեան Արքեպիսկոպոս և Արհ. Գոյունեան Սրբազան, իրենց կրթութիւնն, ուսումնքն ու եկեղեցական աստիճաններն Հռոմայ չե՞ն պարտիր։ Դարձեալ ա՛յնչափ աշխարհականք, որոնք շնորհիւ Մխիթարեան դաստիարակութեան մինչեւ նախաբարութեան աստիճանի բարձրացած են, կամ կարեւոր պաշտօնատարներ են այսօր ի Կ. Պոլիս, յեգիպտոս և այլուր, միթէ առ Հռոմ երախտագիտութեան պարտք մը չունի՞ն բնաւ...։ Բիրտ, անըզգայ ու անզգամ էակներ և եթ կրնան մոռնալ այն բարիքները զոր ընդունած են իրենք, իրենց հայրերն, եղբայրներն, որդիքն, ի մի բան՝ իրենց Ազգն։ Այսպիսի լայնախոհ մտածութեամբ և բարձր հորիզոնէ մը դիտելով՝ կը տեսնէք թէ չկայ ո՛չ մի Կաթողիկէ Հայ, որ բան մը չպարտի Հռոմայ, և չկայ հետեւաբար ո՛չ մի Հայ Կաթողիկէ, արժանի այս անուան, որ երջանիկ չհամարի ինքզինք ընծայաբեր լինելով առ Փոխանորդն Յիսուսի Քրիստոսի։

Եւ ես՝ Աղեքսանդրիոյ Հայ Կաթողիկէ հասարակութեան պատուոյն համար՝ կը հաւատամ թէ իրենք հոս ինձմէ աւելի ղայրոյթ զգացած են լրագրական ստութեան դէմ որ այնչափ գձուձ ու անազնիւ զգացումներ կը վերագրէ իրենց, և քաջայոյս եմ թէ պիտի բողոքեն արիաշունչ վեհութեամբ և պիտի ստիպեն հրապարակային յետս կոչման՝ այն առաջին ընդվզարախօս լրատուն... ո՛ւր ոք և լինի։

Ն. Յ. Վ. Փ.

ԲՈՐԹՍԱՅԻՏ ՇԷՀԻՐԻՆՏԷ ԻՒՋ ՄԱՒԻՀԻՄ ՄՈՒՋԱՖՖԷՐԻՅԷԹՏԷՆ ՏՕԼԱՅԸ ԻՀԹԻՖԱԼԸ ԱՋԻՄ

Կէչէն օգոստոսն 19ընեը սալը կիւնիւհիւքիւմէթ գոնալը իլէ Իտարէի Մախսուսէ սէվգ մէմուրլըղը տարիէսի վէ քեաֆֆէյի էմաքնի միրիյէ վէ Օսմանլը, Գրէսի Լիոնէ, Օֆ Էժիբթ, Անկլօ Էժիբթ, Նասիոնալ պանգալարբյա, սիւէյի ֆիիսամ գոնսօլոսխանէլէրի, Գանալ իտարէսի, Թիճարէթ էվվէլի, էշրաֆը միւթէհայիզան խանէլէրի վէ լիման բէիսի Յակոբ Շէքիոյ ալէյին վէ կէօմրիւք էսթիմանթօրը Թագւոր էֆ.նին գոնագլարբյա, ալէն Տէրիսաատէթ վէ վիլայէթը Շանանէ միւթէմէքքինլէրինտէն իքէն, խմիրպատա վէ թէատի հասէպիյէ Մըսրը վէ Բօրթսայիտի իքինճի վախտ ատատ իսէն Օսմանլըլար, խուսուսիյէ Արնաւուտ Հաճի Մուսթաֆա էֆ., Տր. Նազիֆ պէյ, Թէքէեան Դաբրիէլ էֆ., Յակոբեան Կարապետ վէ Դայսերլի Զիլինկիրեան Գրիգոր աղալարը խանէ վէ սիւքքեանլարը վէ ճիւմլէթէն Էվրօբա վէ Արապ մահալլէսի տիւքքեան վէ մաղազալարը էնհալլէսի էլէքթրիք, կազ, լամպա, գանտիլ վէ ֆանօսլարլա թէզեին վէ թէնվիր գըլընտրը կիպի, վաբօր, կէմի վէ հաթթա գաբեզլար տախի էմալի նամէսպուգ տէրէճէտէ տօնաարլարագ վէ պաշտա Օսմանլը սանճաղը պուլունտուղը հալաէ, հէր տէվլէթին քէնտի մէթպուր պանտէրալարը ըէքզ օլունտուղը կիպի, տայիմի օլարագ Բօրթսայիտտէ պուլունտուբրլան Մըսրը իթթիհատ վէ Թէրագգը ճէմիյէթինին՝ հէր պիրի օն իքիշէր հաշընտա օն իքի չօճուգտան միւրէքքէպ պանտօ միւզիգասը, քէղա Արապ, Ֆրանսըզ, Ինկիլիզ, Իթալիան վէ Բուսմ միւզիգալարը, թա սապահտան պէս իլէ թէզանդիւաթտա վէ էհալի՝ չարշը վէ սօգագլարտա միրուր իթմէքտէ պուլունտուղը հալտէ, ուսում տէվախիրի հիւքիւմէթ տէ՝ հիւրմէթի մախսուսէ օլմագ իւզրէ գաբալը օլուպ, պանգա վէ թիճարէթ էվլէրիյլէ մաղազալար էօյլէտէն սոնրա աշըլմաեբպ, չէհիր այնի ուսումիյէ իշթիրաք իյլէմէքտէ, վէ ալաֆ. սաաթ 9տա, էվվէլա վալի մուհաֆիզը Մէհմէտ Նուրի բաշաեա, վէ սանիէն Իտարէի Մախսուսէ սէվգ մէմուրընըն տարիէսինէ թէպրիք զըմնընտա չիթապ իտիլտիկի կիպի, Բօրթսայիտտէ մուգիմ Իսլամ վէ Էրմէնիլէրտէն 40 գատարը, էօնտէն Թալալը Գրիգոր աղա, Օսմանլը սանճաղը Թութարագ, վէ Մըսրը Իթթիհաթ վէ Թէրագգը ճէմիյէթի միւսիգասըյա, էվվէլա մուհաֆիզ բաշաեա, սոնրա գօմանտանըմզը Բիֆաթ պէյէ թէպրիք իչին կիտիրիպ, հէյհէթի մէզքիւրէտէն Թէքէեան Գաբրիէլ էֆ. Թարաֆընտան եէվմը մախսուսատան տօլայը մահզուզիյէթիմիզին պէեանըյա պէրապէր, չէճիի մէչհուր էնվէր վէ Նիազի պէյլէր իլէ Օսմանլը օրտուի քէպիրինին պէսալէթ վէ չէճաաթը, ալէքիսուսուս չու չէրէֆը ալիյէ հիսէտտար օլմագ իւզրէ հէր ան տախիի սիլքի ասքէրի իլէ վաթանը մուգատասէտ էտայը հիւսնի խըզմէթէ հազըր պուլունտուղումուզը հավի իրատ օլունան նութգընա, գօմանտանը միւմիլէյհ տախի թէպրիք վէ թէհնիյէթի, ալէքսուսուս ասքէրլիք չան վէ խըտմէթը մուհիմմէսինի թագտիրէն, պունտան պէօյլէ ուսում միւսլիմ վէ զայրը միւսլիմ պիրլէշէրէք, Օսմանլը նամը չէրէֆիյլէ թէմիյէ, վէ պէօյլէ պիր եէվմը մէսուտա մուվաֆֆագ վէ մուզաֆֆէրիյէթիմիզատէն տօլայը մէտեունը չիւքրան պուլունտուղումուզը միւպէյնէն իրատ իյլէտիկի նութգըն խիթամընտա, «եաչասըն Բատիշահ, եաչասըն Միլլէթ, եաչասըն Օրտու» նիտալարը վէ միւզիգա թէղանդիեաթըյա չէրպէթ, բասթա վէ չէքէրլամէլէր իլէ իքրամ վէ թայիֆի պուլրուպ, խուսուսիյլէ քիթապէթ խըտմէթիյլէ միւքէլլէֆ Սէյֆէտտին էֆ.նին տախի հազըրունա իլթիֆաթ վէ մունապպէթի ճիւմլէմիզի մինէթտար գըլմըշ ալը։

Էվվէլճէ վէրիլէն դարար վէ իլան օլունտը վէճէլէ, ագշամ տախի Էվրօբա վէ Արապ մահալլէսի օրթասընտա վասի պիր մահէլլ, արապ ուսուլինճէ չտարրլար իլէ ճէսիմ սալօն չէքլինտէ ինչա օլունուպ, տէրունի իսկ գանտիլ վէ ֆանօսլար իլէ տօնաարլրպ, սէճճատէ, խալը վէ սարրէ վէ քիւրսիլէրլէ թէֆրիշ պիրլէ, օրթասա 4 մէթրօ եիւքսէքլիկինտէ նութգ իրատընա մախսուս պիր քիւրսիի խիթապէթ ինչա իտիլէրէք, տավէթնամէլէրտէ պէեան օլունտուղը վէճէլէ, ալաֆ. ագշամտն սաաթ 9ընտա գօնսօլօսլար իլէ միւթէպէրանը էճանիպ վէ հէր սընրֆ էնալի թագըմ թագըմ կէլէրէք, ախղը մէվգը իթտիքլէրի կիպի, պինպաշը Բիֆաթ պէյ տախի ասքէրի էլպիսէսիյլէ կէլմիշ վէ հէնուզ մուհաֆըզ բաշանըն հազըր պուլունմամասընա մէպնի, մէճլիսի քիւշատլէ, եէվմը Ճիւլուսը Հիւմաեունը վէ Հիճազ ալէմիր եօլը խաթթը ըէմը քիւշատընը միւպէյնին իրատը նութգ իտէրէք, խիթամընտա «Բատիշահրմըզ չօգ եաշա՛, Միլլէթիմիզ չօգ եաշա՛, Օրտուի Օսմանիմիզ պին եաշա՛» քէլամլարբյա խաթմը մէգալ իթմիշ վէ հազըրուն թարաֆընտան, չօգ եաշա, կեցցէ, հուրրա, վիվա, զիթօ ավազէլէրիյլէ վէ չէտիտ էլ չէրբմալարբյա մուգապէլէ օլունմըշ, վէ մէվճուտ պուլընան հնի միլլէթ միւզիգաոը մարշը Օսմանիյի թէղանանի իյլէմիշլէր տիր։ Պատէհու, էղքիայը Օսմանիյէտէն Տր. Նազիֆ պէյ, ֆրանսըզճա լիսան իլէ Մէքթէպը Թըպիէյի Օսմանիյէտէն Բարիզ ֆիրարընա տէկին կէօրտիւկիւ. ղուլմ ու թէատի վէ մէշագգամ ու սէֆալէթի թաֆիրլէ, պուսնըն եիւզ պին տէրէճէ էնվարընը՝ էվլատը վաթանը Օսմանիան գահրամանլարը տախի չէքիպ, պու կիւն չու հիւրրիյէթէ մազհարիյէթտէն տօլայը ճիւմլէ Օսմանլըլարըն մէսրուրիյէթինէ թէրճէման օլարագ, նութգընա խիթամ վէրմիշ վէ հազըրունըն ալգըշլարբյա պէրպապէր, Մըսրը հէյհէթի վաթանբէրան պանտասը թարաֆընտան միլլի մարշ իլէ մուգապէլէ օլունմըշ տըր։ Մուախարէն կէօմրիւք մէմուրլարընտան Հասան էֆ. Սաֆթի արապճա պիրշիր վէ Բուսմ մէքթէպի մուալիմիմիսրիսթօտլի էֆ. բուսմճա պիր նութգ գրասթ իթմիշլէր, վէ հազըրուն թարաֆընտան ալգըշլանտրգլարը կիպի, Արապ, Ինկիլիզ, Բուսմ վէ Իթալիան մուզիգալարբյա մուգապէլէ օլունմըշլար տըր։

(Տէվամ)

(1) Բիւզանդիոն, 1 Հոկտ. 1908։

ՊՈՒՀՐԱՆԸ ՇԱՐԳԻ

Մ. ԻԶՎՕԼՍՔԻՆԻՆ ՊԷՏԱՆԱԹԸ

Թան զազէթասընդն պիր մուխպիրիյէ միւլազաթթնտա, Ռուսիա խարիճիվ նազիրը Մ. Իզվօլսքի, աթիտէքի մուհիմմ պէեանաթտա պուլունմըշ սիր. «Էվվէլ էմիրտէ չուռնու սիզէ պիլտիրմէյիմ քի, տէվլէտան իտէն պազը չայեալար խիլաֆրնա օյարագ, հալը հազիրա տակիր Ֆրանսա իլէ Ռուսիա պէյնինտէ իթիլաֆը թամ հիւքմ իթմէքտէ սիր։ Պիր տէ հազրմըզտա հասրէ օլան թէրէյտիւտիւ գալարդամագ իսթէրիմ։ Ղազէթալար, չու սոն 48 սաաթ զարֆընտաքի նէյրիհաթրյա, Ավսթրիանդն պու տէֆքաքի հարէքէթի՝ Ռուսիա թարաֆընտան թասվիպ իտիլտիկի զանընը հասրլ իթմիշէր սիր։ Պու մէսէլէ հազրընտաքի հազրդէթ չու տրր. Ավսթրիանդն Պոսնա-Հէրսէքի քէնարէնէ մալ էտինէճէկինի պարօն Էրէնթալտան խապէր ալարդրմրզտա, պէն, պու մէսէլէ, պիզիմ նազարրմրզտա Էվրօբա մէսէլէսի սիր, վէ Պէրլին անանամէսինէ գարշը պէօյլէ պիր մուամէլէ՝ անճագ օ անանամէյի իմզալաեան տէվլէթլէրին րէյի իլէ օլապիլիր տէյի անլաթարմ։ Անճագ չուրայը տա իլալէ իթտիք քի, Պէրլին անանամէսինէ գարշը օյան պու մուամէլէ՝ Ռուսիա իչին նէ գաարար աղրը օլա, պիզիմ իլէ Ավսթրիա պէյնինտէ էպէպի մուհարէպէ օլամազ. յաքին Պէրլին անանամէսինէն իսթիֆաաէ իթմիշ օլանլար պիլէ, պունու պիր մէսէլէ իսէրլէրսէ, ալէագատար օյան հէր տէվլէթին, քէնտիսինէ տաղրը կէլէն մուտէլէրին թատիլինի թալեպ իթմէքինէ պէքլիմէք լազըմ կէլէճէք տիր։ Ունութմայընրզ քի, Պէրլին մուտէքտէսի Ռուսիանրն ալէյնինտէ տիր. պէօյլէ օլսուզը հալտէ, պիզ օթուզ սէնէսէն պէրու օնրն անքամընա բիայէթ իթտիք. վէ պու կիւն տէ ալէյնինտէ պուլունան պիզ տէյիրիզ։ Պէօյլէճէ Պուլկարիսթանա, իսթիգլալ ֆիքրինտէն կէրի տուրմասընը սոն ատագրդայա գատար նասիհաթ իթտիք։ Թէէսիֆ իտէրիմ քի, Պուլկարիսթան՝ նասիհաթլարըմըզը տինլէմէսի։ Պուլկարիսթան հիքիմէթինին պայրնտա պուլունանլարընը աճէլէթէն վէրտիքլէրի գարարտան տօլայը մուտանէգ իտէրիմ։ Էվրօբա, էվվէլճէ միթթէֆիգէն եաբաշը պիր չէյլ եինէ միթթէֆիգէն պօզապիլիր։ Բարիզ անտնամէսիյէ Ռուսիանրն Գալաատինիզտէքի սէրպէսթիյէթինի թանատա իտէն մատէլէր, 1871տէ, էկէր եանլըմազ իսէմ, պէն էլ տիւէլ պիր գօնֆէրանս մարիֆէթիյլէ լազվ օլունտու։ Ս գօնֆէրանսըն ագարնա օլ վագըթ Ավսթրիա էօն անագ օլմուշ տրր։ Պու կիւն տէ պաշգա տիւրլիւ օլամազ։ Ֆրանսըզ զազէթալարընը, գօնֆէրանսըն ագտը ֆիքրինի միթթէֆիգէն գապուլ իտիպ, պունա թագվիէ վէրտիքլէրինի մէմնունէն կէօրտիւմ։ Պիր գաչ կիւնէ գատար պու եօլատա պիր թէքլիֆ վուգու պուլաճագ տրը. հիչ պիր տէվլէթին, պէօյլէ պիր գօնֆէրանսա իչթիրաք իթմէք իսթէմէմէսինէ պիր կէօնա տէպէպ կէօրմէկեօրում։ Գօնֆէրանսըն բրօկրամը նէ օլաճաղընը վէ նէ կիպի մէսէլէլերին թէագիդիյէ իչթիղալ իտէպիլէճէկինի, պու կիւն թայանին իյլէմէք, կէօրիւեօրտունուզ քի պէնիմ իչին միւմքին տէյիլ տիր։ Ֆագաթ հատտը զաթինտէ անլայընլըեօր քի, գոնֆէրանս, ալէագատար օյան տէվլէթլէրի վէ էվվէլճէ թիւլ քիսայա իտիլճէք թէլաֆիի մաֆաթը (փոխարինութիւն) թէագիգ իտիլճէք տիր։ Ամն տէֆաքի թանրիրաթը ումումիյիզ, Թիւրքիանրն, մունթազամ պիր տէվլէթ հալինէ կիրմէք վէ պիւթիւն ճէմաաթլարընն սաաատթինի միւսաֆաթէն թէէմին իյլէմէք իւզրէ վագը օյան սայ ու զայրէթինտէն տօլայը հիսս իթտիկիմիզ թէվէճճիւհէ իտպաթ օլուպ, չու սրբատա Թիւրքիանրն տիւչար օլատուզը ֆէլաքէթէ թէէսսիֆ իթմէմէքլիկիմիզ գապիլ տէյիլ տիր։ Նօվի-Պազարը թանիլէ իթմէք վէ Պէրլին անանամէսիյէ օ էեալէթ հագգընտա հայիզ օյատուզը հուգուգատան վազ կէչմէք խուսուսընտա Ավսթրիանդն վէբրիկի գարար՝ շիւպհէսիզ Թիւրքիա իչին ճիտտի պիր թէլաֆիի մաֆաթ սրը, վէ սիզ պու խուսուսընդն էհէմմիյէթինի, պիր մէգալէնիզտէ բէք կիւզէլ իյգան իթանիզ։ Շիւպհէսիզ պու գարար զաեէթ ապիլանէ օլուպ, իչէրին սուլէէն թէվֆիյէսինի գըսմէն գօլայլանմագ տրը։ Պալգան քիւչիւք հիւքիւմէթլէրի՝ Նօվի-Պազարընն Ավսթրիանդն տաիմի սուրէթտէ թանթը իշգալընա կէչմէսինի՝ Ավսթրիա իմբէրաթօրլըղընդն Սէլանիյէ վէ Ատալար տէնիզինէ տօղրու իլէրլէմէսի խուսուսընտա պիր թէապիր ատտ իթտիքլէրինտէն, պու տէֆա Ավսթրիա ասքէրինին օրտտան չըգարըլմասը քէյֆիեէթինին՝ օ քիւչիւք հիւքիւմէթլէր իչին պէօյիւք էհէմմիյէթի վարտրը։ Թէլաֆիի մաֆաթ մէսէլէսինին տահա զիեասէ տէրինինէ կիտէմմէքլիկիմէ միւսասատ իսին. շիւպհէսիզ ատվլէթլէր, Թիւրքիայը աչըզա չըգարմահարագ, պիր թագըմ մէսէլէլերի սաիլանէ թէագիգ իտէճէքլէր սիր։ Սէօզիւմէ խիթամ վէրմէզտէն էվվէլ չունու պէեան իտէրիմ քի, Ռուսիա, 1878տէ քէնտինէ գարշը եաբըլմը։ օյան ըվժիմէ պիլա ֆասլա 30 ունէ գաթլանտը։ Պու կիւն, սբաթօ գունօյը մուհաֆազա իթմէք ֆիքրինտէն վազ կէչիլտիկի հայտէ, զանն իտէրիզ քի, պու սուրէթլէ խիլաֆընա հարէքէթ իտիլմիշ օյան պիր անանամէնին թատիլ ու թէսվիէսի, նիզամընտա իճրա օլունմագ տրը, վէ օ անանամէյի իմզա իթմիշ օյան տիկէր տէվլէթլերին տէ հիսսէսաթը պու մէքքէզտէ պուլունմագ տրը։ Մէմնունէն ատէյիլիրիմ քի, պու բալիթիգայա գուվվէթ վէրմէք իչին, Ռուսիանրն ատիշմէզ միւթթէֆիգի պուլունան Ֆրանսանրն մուավէնէթը ֆաալիյէսինէ էմինիզ։

«— Էյ ասալէթլու էֆէնտիմ, Ռուսիանրն հարէքէթի նէ՞ օլաճագ տրը։

«—Պիր գաչ կիւնտէն Լօնտրայա կիթտիկիմտէ պու մուհիմ մէսէլէլէր հագգընտա Ինկիլթէրրա վիւքէլասը իլէ իրթիֆագ հասըլ իտէպիլէճէյիմ։ Զըգան սէնէ ատ իթտիկիմիզ իթիլաֆլարտան պէրի, Ինկիլթէրրա իլէ միւնասէպաթըմըզ պիլնասա սամիմի սուրէթտէ տիր։ Իմտի արամըզտա իթիլաֆը թամ հասրլ օլաճաղընա պիր ատագրգա պիյէ չիւպհէ իթմէմ։ Բօլիթիգա էասըմըզ օ գատար վասի, օ գատար ասիլ տիր քի, պուհրանը հազրը սուրէթի սուլհբէրվէրանէ վէ ասիլանէտէ հալլ իթմէկէ ֆէվգէլատէ ալէագատար պուլընան տիկէր բայիթախթալարտա, եանի Պէրլին, Բօնա վէ Վիէննատա տախի պու էսաս հագգընտա միւսայիտ պիր մուհաքէմէ իճրա օլընաճաղընա էմինիմ։

«—Ասալէթլու էֆէնտիմ, Թիւրքիա իլէ Պուլկարիսթան պէյնինտէ պիր հարպ զուհուր իտէճէկինի զանն իտէ՞բիսինիզ։

«—Պիզ, տէվլէթլէր, պէօյլէ պիր հարպ վուգուլինի մէն իչին էլիմիզտէն կէլէնի եաբաճաղըզ։ Իմտի օլունուր քի, հիքիմէթի Օսմանիյէ՝ մէչրութիյէթին իեատէ վէ թէէսիսի իչին ատէրճէի նիհայէտ իթիտալը տէմ վէ թէտարիրի ագիլանէ իպրաղ իթտիքտէն սոնրա, նէթիճէսի քէնտիսի իչին ֆայէսիզ պիր հարպա կիրէրէք, իսթիգպալինի թէէլիքէյէ գօյմաեաճագ տրը։ Օսմանլըլար, պու կիւն քէնտիլէրինին թէմամիյլէ լէհինտէ պուլընան մուազզամ տէվլէթլէր թարաֆընտան հուգուգլարընն միւտաֆաընա մուվաֆագաթ իսէրլէրսէ, տահա զիեասէ քեարը չըգարլար։

ՏԽՈՒՐ ԵՄ

Մելամազոտ ուրուականի պէս մաչած,
Մրտամոլոր ու պակուցիչ վշտագին,
Դեհենի մը դռներէն դուրս խուսափած,
Տըխուր՝ դժբաղդ լսեցի մահուան մեղեդին։

Գիշեր մ՚էր այն մութ ու մրոտ մի գիշեր,
Զով զեփիւռը կը շրշնջէր հեշտագին,
Ծովափին մօտ ալեաց ծածանուտ վարսեր
Ցուշիկ յուշիկ կը բախէին քարափին։

Աչօք մրաօք մնացի յառուն վերամբարձ,
Սիրտս վրդովանք ունէր յաւէտ ակաղձուն,
Նժդեհի պէս մնացի այդ վայրն ես անդարձ
Պահ մ՚ուշադիր դիտէի ցոլքն կայծերուն։

Արշալուսոյ պայծառ լոյսերն բոլոր՝
Ճարագայթներ ոսկեգիսակ մազերով
Երբ զարդարեց կանաչ մարմանդն ու ծործոր
Դեռ մընայուն էի այդ վայրն անխլրտով։

Հազիւ ծագած էր արեգակն ոսկեփայլ,
Հազիւ չոզար գեղգեղ ցոլքերն չէնչող,
Հեռուն հեռուն ձայն մը յիս դարձուն այլայլ
Խաղաղ սրտիս կ՚ազդէր ընդհուպ սարսափ դող։

Մեռել մ՚էր այն սեւ ծածկոցին տակ պառկած,
Ուրուականի դէմք մը ունէր սրտաբեկ։
Մեռել մ՚էր այն տրխուր դիմօք սրգազգած
Անցած պահուն սիրտս յօշատեց վշտաբեկ։

Տրխուր, տրխուր դիտեցի յար այդ դագաղ,
Միայն կայրն չորս անձին՝ քներ զայն տանող,
Հառաչանքի սրբատարրոսի մի աւազ
Պոռթկաց սրտէս, վա՛յ թէ ունէր մի ափ հող։

Մեզրաա Պ. ՎԱՐԴԱՆԵԱՆ

Ի դիմաց դպրոցական
Խնամակալութեան Կ. Հայոց

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԱՐՀ. ԼԵՒՈՆ ԱՐՔ. ՔԷՉԷՃԵԱՆԸՆ ԱՋԻՄԷԹԻ

Հաշմէթլու Օնրնոր Պիոս Բաբա հազրէթլէրինին Յոբելեանը միւնասիպէթիյէ ճէմաաթըմըզ նամընա եաբըլան հօգգա թագըմը, եազըզըմըզ վէճճէյէ, բազար իրթէսի կիւնիս էօյլէյէ գատար Կ-Բաթրիգիանէմիզ սալօնընտա զալմըշ տրը։ Իչպու հօգգանրն թասվիրրնի՝ էզքեայը միլէթտէն Երուանդ էֆ. Թէրզեան, պիր սուրէթի մահիրանէտէ թէրթիպ իթմիշ, վէ իմալին միւթէահիւտիւ պուլունան Յովսէփ էֆ. Թօլեան, իմալ խուսուսընդ՝ Զարշուի քէպիրտէ էն մահիր վէ մէշհուր ուսթալարտան Լեւոն էֆ. Մազըմեանա իհալէ իյլէմիշ, վէ մինեաթիւրլէրի տախի հէքքեաքը մաարուֆ Անդրէաս էֆէնտի Ալլահվէրտեան թարաֆընտան եաբըլմըշ օլուպ, էսէրը մէկքիւր՝ հէյեէթը ումումիճէ հավի օլտուզը թէֆէրրուաթը մալիումէսիյլէ, Բաբա հազրէթլէրինէ վէրիլէճէք միւթէատտիտ հէտիյէլէր սըրասընտա, Շարգըն էն նազիք վէ միւքէմմէլ պիր էսէրի մագամընտա մազհարը թագիր օլաճաղը՝ էրպապը թագտիր թարաֆընտան պէեան զըլընմըշ տրը։

Իչպու հէտիյէ վէ Կ-Բաթրիգ էֆէնտի հազրէթլէրինին, Ան. Ցղութ. բահիպէլէրինէ խաս սըրմա իլէ վէ Բաբա հազրէթլէրինին արմասընը տախի իւչ նէֆէր բահիպէլէր կէօթիւրմիւշլէր տիր։

*** Գեր. Քերովբէ Վ. Տէր Պետրոսեան տախի՝ Բաբա հազրէթլէրինէ թագտիմ իթմէք իւզրէ, պազը ասարը աթիգա կէօթիւրմիշ տիր։

Կ-ԲԱԹՐԻԳ ԷՖ-ՆԻ ԱԷՐԱՅՑԱ ԻՖԹԱՐՏԱ ՊՈՒԼՈՒՆՄԱՍԸ

Ճուտա իրթէսի ագշամը Կ-Բաթրիգ էֆ. հազրէթլէրի Մապէյնէ պիլ ազիմէ, իֆթարը Սէնիէտ պուլընմըշ տրը։ Մէլքիթ վէ Սիւրեանի-գաթօլիքլէրի վէքիլէրի տախի այնի սուֆրատա հազրը պուլընմըշլար տրը։ Թարաֆը Շանանդէտէն՝ գաւբէնատէն Էմին պէյ վասրթասարյա միշար վէ միւմանիէյինիւմէ սէլամը Շէհրիեարի թէ պիզ պույրուլմըշ տրը։

ՇԱՅԵԱՆԸ ԹԷԼԷՍՍԻՖ ԹԱՊԷՐԼԷՐ

Թօզատ Մէրիատա վէքեալէթինատէն Կ-Բաթրիգխանէմիզէ կէլէն իքի գրթա թէլէկրաֆնամէտ, մահէլլի Իսլամ էհալիսինին՝ էսկի ըվժիմ թարաֆտարը օյան պազը մէմուրլարը թանրիքեաթը էսէրի օրտրագ Խրիսթիանլարա գարշը նիհաթը պէտխանանէ պէպէտիքլէրի վէ գարբըշգլըգ չըգարմայա չալըշըգլարը, հաթթա պազը ուլղունսըզլըգլար վուգու պուլուպ, միւթէասիրրքը պէլէտ, քիմ պիլիր նէ՞ մագսէտլէ չէհիրատէն ուզագլանմըշ օլտրը հալտէ, ասքէրի գօմանտան, պիր միգտար ասքէր իլէ մուավէնէթէ չիթապ իտրպ, տահա պէօյիւք ֆէնալըզըն էօնիւալընտրը, մամաֆիրի ասքիրի Օսմանիէնին, օրտտան պաշգա պիր ճիհէթէ սէվգի իչին Տէօրտիւնճիւ Օրտու միւշիրիյէթինատէն վէրիլէն էմր իւզէրինէ, էհալինին տահա զիեասէ գօրգույա ամիշտիկիւ իչար օլմանմըշ տրը։—Կ-Բաթրիգ էֆ. իչպու իքի թէլէկրաֆին սուրէթինի՝ էրմէնի բաթրիգխանէսինէ կէօնտէրտիկի կիպի, քէնտիսի տէ Սասարազամ բաշայա միւրաճաաթլա, Թօզաթ Խրիսթիեան էհալիսինին անվալինի անլաթմըշ, վէ Սասարազամ հազրէթլէրի տախի հէմման իճազաթնա պագանճագլարընը վատ պուեուրմըշ տրը։

ՄԱԼԱԹԻԱՏԱՆ ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Պէհէանիսէ տիւչարը զուլմ ու թէատտի օյատուգլարը պէր թաֆսիլ զազէթամըզա եազըլան իքի պիչարէ գըզլարը, Մալաթիայա կէօթիւրիւլիւպ, օրատա տախի հիքիմէթի մահէլլիյէճէ պունլար հագգընտա իճրաի չիտտէթ թէչէպիւս իտիլտիկի՝ Մալաթիա Մէրիատալըզընտան Կ-Բաթրիգխանէմիզէ պա թէլէկրաֆ պիլտիրիլմիշ օլմաղլէ, իչպու թէլէկրաֆ իլէ զազէթամըզ մէզքիւր նիւսխէի թիւրքճէ հրուֆաթա թէպտիլ իտիլէրէք Բաթրիգխանէմիզ ճանիպինտէն պիրէր սուրէթի Ատլիէ նէզարէթինէ վէ Օսմանը իթթիհատ վէ թէրաքգը ճէմիյէթինէ իրսալ գըլընմըշ վէ չու տէվրը ատալէթ ու հիւրրիյէթտէ օ պիչարէլէր հագգընտա հիքմիւ ատալէթ վէ հիւրրիյէթին իճրասը իսթիրհամ գըլընմըշ տրը։

ՄԱՐՏԻՆՏԷՆ ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Մարտին Մէրիատալըզընտան Կ-Բաթրիգխանէմիզէ կէլէն պիր թէլէկրաֆնամէտ, չագը Քիւրտ Իպրահիմին պուլունտրը Վիրան շէհրի ճիվարընտա, Քիւրտլէր իլէ պէրապէր ասքէրի Օսմանիէնին տախի էհալիյէ բէք չօգ ֆէնալըլար իթտիքլէրի, վէ թիւճճարրն էմվալ ու էշեասընը եազմաեա վէրտիքլէրի իշար իտիլմէքլէ, պու ֆէնալըզըն էօնիւ ալընմագ իւզրէ թէտապիրի սերիանրն իթթիխազը ըէճա օլունմըշ տրը։

*** Կ-Բաթրիգ բիւթպ. էֆ. հազրէթլէրի, տիւն, Պէհէանիլի գըզլար իլէ Թօզատ վէ Մարտին մէսէլէլերի իչին Սասարազամ, Տախիլիէ վէ Հարպիէ նազըրլարընը զիեարէթլէ, կէօրիւշմիւշլէր տիր։ Միւշարիւէյիհիմ՝ իյֆայը միւգթէզասընը վատ պուեուրմըշլար տրը։

*** Տիարպէքիրտէն Սեպտ. 17 թարիխիյլէ «Բիւզանդիոն»ա եազըլտրընտա կէօրէ, չագը Իպրահիմ՝ մայէթինի վէ պիւթիւն պահատա աղրը եիւքտէ իսթիֆ սէրվէթինի վէ չասըրլարընը ալարագ, մեվ-

ճուտ ասաքիրին իշինաէն սավուշմըշ, վէ նէրէյէ կիթտիկի անլաշըլմամըշ տըր։ Պատէհու ասքէրլէր վէ աշիրէթլէր Վիրան չէհրինէ կիրիպ, քեաֆֆէյի խանէ վէ տիւքքեանլարը եաղմաեա վէ աթէչէ վէրմիշլէր, չէհրին իշինտէ պուլունան էր քէքլէրի գըլըճան կէչիրմիշլէր, գարըլարըն, գըզլարըն ըրզլարընա կիրմիշլէր վէ էլան օ պիչարէլէրի սալը վէրմէմիշլէր տիր։ Ալթը, սէքիզ եաշլարընտա պիչարէ գըզլար, ճանվէրանէ հարաքեաթա տաեանամաեարագ էօլմիշլէր տիր։ Նուֆուսնա գայեաթըն միգտարը մալիւմ օլմայըպ, ֆագաթ մատտի գարար՝ հիսապսըզ տէրէճէտէ տիր։ Վիրան չէհրի քիլիսէսինէ սըզընմըշ օլան պազը քէսանըն չիմտիյէ գատար սաղ գալըպ գալմատըգլարը մալիւմ տէյիլ տիր։ —Հասըլը պիթիւն օ թարաֆլար պու զալիմէրին խասարաթընտան գուրթուլմայըպ, էլան թէհլիքէ իշինտէ պուլընմագտա տըր։ Տիարպէքիր վալիսի հէնուզ կէլմէմիշ վէ պիր չօգ տէհշէթպախշ ըէվայէթլէր տէվէրան իթմէքտէ իմիշ։

ՄԷՃՄՈՒԱ.—Մէղքիւր թէլէկրաֆլարա, վէ Վանտա, Մուշտա վէ Անասօլունընն տիկէր պազը մահէլէրինտէ վուգու պուլտուղը ղազէթալարա եազըլան չայեանը թէէսսիւֆ ահվալէ պագըլըրսա, տէվրը իսթիպտատտա վուգու պուլան հալէրին, էլան օ թարաֆլարտա տէվամ իթմէքտէ օլտուղը անլաշըլըեօր։ Պունընն էօնիւ, անճագ հիւքիւմէթի միլքիյէճէ պիր թագըմ միւսթէպիալէրին ազլի վէ թարը վէ հիւքիւմէթը ասքէրիյէճէ տէ թէտապիրի չէտիտէյի ասքէրիյէ իթթիխազը վէ միւթէճասըրլարընն էն չէտիտ ճէզայա չարբըլմասրյլա ալընապիլէճէկինտէն, պու խուսուսընմէճլիսի Վիւքէլաճա պիլիասսա նազարը տիգգաթա ալընմասը՝ ասայիշի մէմլէքէթ իշին բէք զիեատէ էլզէմ վէ զարուրի պիր մատտէ տիր, զիրա օրալարտա պու կիպի ֆէնալըգլար տէվամ իթտիքճէ, էհալի՝ նայիլի հիւբրիյէթ վէ ատալէթ օլմագ վէ իշի կիւճիւյէ մէշղուլ օլարագ, մէմլէքէթին թէրագգըսընա չալըշապիլմէք շէօյլէ տուրսուն, հիւքիւմէթին իշի տէ ֆէվգէլատէ կիւճլէշմիշ օլուր։

ԹԷՏՊԻՐԻ ՄՈՒՍԻՊ

Տէրիսաատէթտէ ճէմմաթճա իշլէրիմիզին սըրայա կիրմէսի իշին, իգթիզալի հալէ թէշէպպիւս օլունմագ իւզրէ, Կ-Բաթրիգ էֆ. հազրէթլէրինճէ թասմիմ իտիլտիկի սոն նիւսխէմիզտէ հազըլան թէտպիրի մուսիպին նէ օլտուղը՝ պազըլար թարաֆընտան պիզէ սիւալ օլունուեօր։

Մալիւմաթը մախսուսէմիզէ նէզարէն, մէղքիւր թէտպիր, զազէթամըզտա եազըլըրը վէ արզու օլունտրը վէճճէլ, պիր գօմիսիօնը մախսուս թէշքիլինտէն իպարէթ օլուպ, պու գօմիսիօնըն ազասը աթրտէքի ղէվաթտան թէշքիլ գըլընմըշ տըր.

1. Պօղոս Մկրտիչեան Վրդ.
2. Անանեան Պետրոս էֆէնտի
3. Երամեան Արամ »
4. Զօհրապ Տօգթ. Գէորգ »
5. Խուրտաճեան Արամ »
6. Խօրասանճեան Յովհան. »
7. Կիւմիւշեան Յովսէփ »
8. Շաչեան Ստեփան »
9. Շէրպէթճեան Պօղոս »
10. Ոսկեան Գրիգոր »
11. Սավաեան Յովհաննէս »
12. Սինապեան Գրիգոր »
13. Փիլիպոսեան Յովհան »
14. Քէօսէեան Անտոն »

Միւշար վէ միւմաիլէյհիւմէ Կ-Բաթրիգ բիւթպ. էֆ. հազրէթլէրի թարաֆընտան թէզքիրէ եազըլարագ, ճէմաաթճա իշլէրիմիզին մունթազամ պիր հալէ վազը մագսատիյէ, իրամէթի ֆէտաքեարանէյէ միւսարաաթլարը արզու օլունտրը, վէ քէնտիլէրինին իշպու գօմիսիօնա ազա թայեին օլունտրգլարը իշար իլէ, էօնիւմիւզտէքի ճուտա կիւնիւ սաաթ 8ատէ, Կ-Բաթրիգխանէյէ իճթիմաէ տավէթ գըլընմըշլար տըր։

Թէսպիրի մէղքիւրը ռումումէն թագտիր օլունաճաղընը գավիէն մէմուլ, վէ իշպու գօմիսիօնըն մուվաֆֆագըյէթինի անսամիմ թէմէննի իտէրիզ։

ԷՐՄԷՆԻ ԲԱԹՐԻԳԽԱՆԷՍԻ

Էջմիածին Կաթողիկոսընն ինթիխապընա պաշլամագ իւզրէ իճապ իտէն մուրախխասլարը (պատգամաւոր) թայեինի իշին Էջմիածինտէն կէօնտէրիլէն տավէթնամէլէր՝ Բուսխա սէֆարէթի մարիֆէթիյլէ Բաթրիգխանէյէ թէսլիմ իտիլմիշ տիր։ Պու մուրախխասլար, Էջմիածինտէ թօպլանարագ, Կաթողիկոսըն ինթիխապընը իճրա իյլէյէճէքլէր տիր։ Տէրիսաատէթ մուրախխասընընն ինթիխապը իշին Էրմէնի միլլէթի մէպուալարը եագընտա ագտը իճթիմա իտէճէքլէր տիր։ Տավէթնամէլէր թիւրքիա Էրմէնի բաթրիպիկինէ թապի օլան մահէլլէրէ կէօնտէրիլմէքտէ տիր։

*** Ազգային Երեսփոխանական Ժողով, էօնիւմիւզտէքի ճուտա կիւնիւ ագտը իճթիմա իտէրէք, իլք մուամէլէսի՝ եէնի Բաթրիկին ինթիխապլյա մէշղուլ օլմագ օլաճագ տըր։ Բաթրիկի սապգ Իզմիրլեան Մաթէոս Սրբազանընն՝ մէմուրիյէթի մէղքիւրէյէ ինթիխապ օլընճաղը՝ էղլէպը իճթիմալտէն տիր։—Պիր այ սօնրա տախի Կաթողիկոս ինթիխապընա թէշէպպիւս իտիլէճէք օլուպ, միւշարիլէյհ Սրբազան Կաթողիկոսլըղա տախի նամզէտ մագամընտա կէօսթէրիլմէքտէ իսէ տէ, շու սըրատա Իսթանպօլ Բաթրիգլիկինին էհէմմիյէթի տէրքեար օլտըղընտան, Իզմիրլեան Սրբազանընն Իսթանպօլ Բաթրիկի գալմասը միլլէթճէ տահա էհէմմ վէ էլզէմ ատտ իտիլմէքտէ տիր։

*** Օսմանլը Մէճլիսի Մէպուսան վէ Հէյեէթը Աեանընա միլլէթճէ միւնասիպ ազալար ինթիխապը վէ Օսմանլը Բարլամէնթօսընտա միլլէթճէ թուրթուլաճագ խաթթը հարէքէթին թայեինի իշին թէշքիլ օլընան Միլլէթ Երեսփոխանլարընտան, Դաշնակցական վէ Հնչակեան շիրքէթլէրի ազասընտան վէ Էրմէնի-գաթօլիք վէ Էրմէնի-բրօթէսթան ճէմաաթլարընընն պազը միւթէպէրանընտան միւրէքքէպ գօմիսիօն, բաղար իրթէսի կիւնիւ թէքրար Գալաթա քիլիսէսի Խորհրդարանընտա իճթիմա իտէրէք, գօմիսիօնըն թանզիմ իյլէտիկի բրօկրամը միւզաքէրէ իթմիշ տիր։ Կէլէճէք իճթիմատա նամզէտլէր գարարլաշտրը-լաճագ տըր։ Պու նամզէտլէրին պաշընտա պուլընանլար՝ Թիճարէթ վէ Նաֆիա նազըրը Նորատունկեան Դաբրիէլ, Գարաեան Ստեփան, Մանուկեան Վռամշապուհ, Սինապեան Գրիգոր, Քէչեան Ստեփան էֆէնտիլէր տիր։

Ա.ՆԿԵԼԱՆՈՑ Կ. ՀԱՑՈՑ

Ս. ՅԱԿՈԲ

... Տէր,

Կը խնդրուի որ հաճիք Ձեր ազգօգուտ թերթին միջոցաւ հրատարակել մարդասիրաբար 1907 Նոյեմբեր 24է ի վեր, ի նպաստ Անկելանոցիս եղած Հանգանակութեան, ինչպէս նաեւ 1908 Յունուար 1է ի վեր սովորական Նուիրատուութեանց ցուցակներն, յերախտագիտութիւն բարեսէր նուիրատուաց։ (ԿՆԻԿ)

Բանկալթի, 26 Սեպտ. 1908

ՅՈՒՑԱԿ ՆՈՒԻՐԱՏՈՒՈՒԹԵԱՆՑ

Գարագաշ Արամ էֆ., 12 գաւաթ ջրոյ, 12 գաւաթ փոքր, 12 սկահակ սուրճի սկաւարակաւ և մեծ կանթեղ մը։

Թօգաթլեան Մկրտիչ էֆ., 380 հատ բասրա։

Երամեան Արամ էֆ., ոչխար մը և 50 հատ նարինջ եաֆա։

Տեարք Ազնաւոր Շէրիւպէն և Յովհաննէս եղբարք, 7 տեսակ դեղօրայք, 722 ղշ. արժողութեամբ։

Բարեսէր ոմն, Յիսուս Փրկիչ խորանին ծածկոց մը։

Բարեսէր ոմն, 11 կանգուն կտաւ անկողնոյ։

Բարեսէր ոմն (Տիկին), 30 քաշ խաղող։

Ճնտօյեան Կարապետ էֆ., հարսանեկան մում մը մեծ։

Մօսիկեան Տիկին Հռիփսիմէ, արծաթեայ փոքր դէմք մը, մատրան համար։

Փէքմէզեան Էտուար էֆ., 5 հատ աթոռ և մեծ կանթեղ մը։

Պօյաճեան Կարապետ էֆ., 100 ղշ.։

Ասլանեան Պետրոս էֆ., 10 սրուակ էքսթրէ ֆիւիթ տը գինգինա։

Քիւրքճեան Միհրան էֆ., 11 հատոր գրեանք։

Լազարօ Ֆրանգօ և որդի, 6.90 մէթր մուշամպա։

Լիմոնճեան Մկրտիչ էֆ., իւղանկար 2 պատկեր շրջանակաւ։

Մանասա Էտուար էֆ., ծրար մը ծծուն թուղթ։

Կէօչէեան Օրիորդ Սոֆի, 60 հատ չkorkf։

Համմէր և Հերզէլ, 3 սրուակ հիրօֆօսֆիթ (դեղ)։

Ֆէրահեան Տիկին, արծաթեայ սիրտ մը մատրան խորանին։

Գոլոլեան Անտոն էֆ. (դեղագործ), 10 տեսակ դեղօրայք, 91 ղշ. արժողութեամբ։

Եազըճեան Տիկին Եւտոքսի, արծաթեայ փոքր դէմք մը մատրան համար։

Ազարեան Այրի Տիկին Պետրոս էֆ., 3 հատ վեսսի ա կլաս։

Համալեան Օննիկ էֆ., մեծ կողով մը խաղող։

Դեղօյեան Տկ. Իսկուհի, 10 քաշ խաղող։

Գաբրիէլեան Տկ. Հռիփսիմէ (Տիգրանակերտցի), ոսկեթել հիւսուածքով ղենջակ մը մատրան։

Ֆարճօյեան Տէր Աւետիս Ծ. վ., 108 ղշ.։

ՅՈՒՑԱԿ ՀԱՆԳԱՆԱԿՈՒԹԵԱՆ

(Ազն. Տեարք և Տիկնայք)	Ղ.
Բարեսէր ոմն,	2160
Ամեն. Գերեջ. Հոգեւոր Տէր.	1296
1080 ղշ. վճարողներ՝ Հանրային Պարտուց Վարչութիւն, Ալլահվէրտի Յովհաննէս։	
Հաճիպեար Անտոն	1015
Օտմ. Կայսերական Դրամատուն	540
Քրէտի Լիոնէ Դրամատուն	432

(Շարունակելի)

ՄՈՒՐԱՏ ՊԷՅ ՎԷ ՄԻԶԱՆ ՂԱԶԷԹԱՍԸ

Միզան ղազէթասընընն սահիպի Մուրատ պէյին թէվգըֆը սէպէպլէրինէ տայիր ալընան մալիւմաթա կէօրէ, Սատրազամ, Մուրատ պէյին՝ Իւրեանիզատէ ճէմիլ Մօլլա վէ Նազիֆ Սիւրուրի իլէ պիրլէշէրէք, մէմլէքէթտէ պիր գարըշըգլըգ չըգարմագ ֆիքրինտէ օլտուղունա վագքի օլտուղընտան, պիր կիւն քէնտինի ճէլպլէ, մէսլէքինի թէպտիլ իթմէսինի իսթար պուեուրմըշ իսէ տէ, Մուրատ պէյ՝ պու իսթարը տինլէմէմիքտէն պաշգա, մագսէտի մէֆսէտէթքեարանէսինի տէ կիւնտէն կիւնէ արթըրմըշ, վէ պիր գաշ կիւն էվվէլ սէրայը Հիւմամաեունա կիտէրէք, ֆիքրինի պիզզաթ իթիրաֆ իյլէյիպ, Զաթը Շահանէյէ պիլ վասրթա չու խապէրի կէօնտէրմիշ տիր.—Էթրաֆըմտա, իտարէի մէշրութայը իսկալ իշին թէշէպպիւսաթտա պուլունանաճագ գատար ատամ վար տըր. էկէր մագսէտը Հիւմաեունա մուվաֆիգ իսէ, հէման պազը հարաքեաթտա պուլունմաեա հազըրըմ»։ Պունուն իւզրինէ Զաթը Շահանէ, «Մուրատ պէյ պէնի Գանունը Էսասինին ալէյհինտէմի զանն իտէր. տիւնեանընն չէքլի տէյիշսէ պիլէ, միլլէթիմին սէպէպի սաատէթի օլան պու գանունը կէրի ալմամ» պուեուրմըշլար, վէ պիր տահա քէնտիսինին սէրայա գապուլ իտիլմէմէսինի իրատէ իթմիշլէր տիր։ Պունա բաղմէն, Մուրատ պէյ, թէքրար Մապէյնէ միւրաճաաթ իթմիշ իսէ տէ, գաբուճըլար գօյվէրմէմիշլէր տիր։ Պունլար, Մուրատ պէյին, Քէօր Ալի վագբասըյլա Ֆաթիհ ճամիսի վէ տիկէր պազը վագբալարտա մէտխէլի օլտուղունը կէօսթէրտիկինտէն, թէվգըֆընա մէճպուրիյէթ կէօրիլմիշ տիր։— Մուրատ պէյ իլէ Նազիֆ Սիւրուրի վէ Ճէմիլ Մօլլանընն իսթիճվապաթը էվվէլիյէլէրինին իճրասը իշին Տէրիսաատէթ Պիտայէթ միւտտաիի ռումումիլիկի պաշ մուավինի թէվֆիգ վէ միւսթանթիգ ազասընտան Ճէմիլ պէյլէր մէմուր իտիլմիշ, վէ պունլար իլէ Իսկիւտարտա Եէնի-ճամի խամ վէքիլի վազասընընն վէ Ֆաթիհտէ տէրս վէքիլի Խալիս էֆ. նին վազ վէրտիկինտէ պիէտէպանէ թէճավուզաթա ճիւրէթ իթմիշ օլան Ահմէտ Համտինին վէ Քէօր Ալի իլէ գայընն բէտէրինին էվրագը պիրլէշտիրիլմիշ տիր։—Միզան ղազէթասը, ումումըն զիհինլէրինի թահրիգ իտէճէք եօլտա նէշրիեաթա մուսիրրանէ տէվամ իթմէսինտէն տօլայը, տէրտէսթի իճրա օլան թահգիգաթ նէթիճէսինէ գատար, տէվլէթճէ կէօրիւլէն լիւզում իւզէրինէ, մէղքիւր ղազէթանընն պա էմրը սամի մուվագգաթէն թաթիլ օլընտըղը՝ Մաթպուաթ միւտիրիյէթինտէն իլան իտիլմիշ տիր։

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍԱԹ

Ճուտա իրթէսի կիւնիւ Մէճլիսի վիւքէլա, սուրէթը ֆէվգէլատէ օլարագ Սատրազամ բաշանընն գօնաղընտա ագտը իճթիմա իթմիշ, վէ կիւնլիւք բօլիթիգա մէսէլէլէրի իւզէրինէ ուզուն միւտտէթ իճրաի միւզաքէրաթ իտիլմիշ տիր։

—Բազար կիւնիւ Գարատաղլըլար իլէ Սըրպլըլար, քէնտի սէֆարէթխանէլէրի էօնիւնտէ նիւմայիշլէր իճրասըյլա, Հէրսէք-Գօսնանընն Ավսթրիա-Մաճար տէվլէթինէ իլնագընա գարշը բրօթէսթօ իթմիշլէր. վէ բրօթէսթօլարընը հավի օլարագ, Գարատաղ բրէնսինէ վէ Սըրպիա գրալընա պիրեր թէլէկրաֆնամէ քէշիտէ իյլէմիշլէր տիր։

—Պէրլին մուահէտէսինի իմզալամըշ օլան Ինկիլթէրրա, Ֆրանսա, Ռուսիա, Ալմանիա վէ Իթալիա տէվլէթլէրինին սէֆիրլէրի, բազար իրթէսի կիւնիւ Գապը Ալիյէ կէլէրէք, Սատրազամ վէ Խարիճիէ նազրը բաշալար իլէ միւլագաթ իթմիշլէր, վէ Պէրլին ահտնամէսի ահքեամընա մուղայիր հարէքէթլէրին վուգու�էնէ վէ ահքեամը մէղքիւրէնիը տէվլէթլէրճէ միւզաքէրէ իճրա իտիլմէքսիզին թաղեիրինէ տէվլէթը մէթպուալարընընն բաղը օլմատըգլարընը պէեան իյլէմիշլէր տիր։— Ամէրիգա վէ Իրան սէֆիրլէրի տախի՝ միւշարիլէյհիւմա իլէ կէօրիւշմիշլէր տիր։

—Բօլիթիգաճա սօն վագըալարտան տօլայը տէվլէթլէրճէ պիր գօնկրէ ագտ օլունաճաղը խապէրի թաստիգ օլունուեօր։ Պու զապտէ պիլիասսա Ինկիլթէրրա, Ֆրանսա վէ Ռուսիա պէյնինտէ իթթիլաֆը էֆքեար հասըլ օլմուշ տըր։ Իթալիա վէ Ալմանիա՝ թէքլիֆի մէղքիւրը գապուլ իթմիշլէր տիր։ Ալմանիա՝ Ավսթրիա-Մաճարը տախի բէյինի ալմաեա չալըշըեօր։ Ավսթրիա-Մաճար, պու գօնկրէնին բրօկրամը մահատուտ օլմասընը թալէպ իթմէքտէ իմիշ։

—Հէրսէք-Գօսնանընն Ավսթրիա-Մաճարիսթանա իլնագընտան սօլայը Սըրպիատա վէ Գարատաղտա էֆքեարը ումումիյէ ֆէվգէլատէ թահրիգ օլունմըշ տըր։ Պէլկրատտա, Զէթինէտէ վէ տիկէր չէհիրլէրտէ տէվլէթի միւշարիլէյհա ալէյհինտէ նիւմայիշլէր զուհուրա կէլմէքտէ տիր։ Հէր իքի հիւքիւմէթին մէճլիսի վիւքէլա վէ մէճլիսի մէպուսանը, սըզ սըզ իճթիմա իթմէքտէ տիր։ Սըրպիանընն՝ Ավսթրիա-Մաճարա գարշը իլանը հարպ իտէճէկի պիր արա չայի օլմուշ իսէ տէ, պու չայեա թաստիգ օլունմամըշ տըր։ Պու խուսուստա իգթիզալի հալ՝ Պէրլին ահտնամէսինի իմզալամըշ օլան տէվլէթլէրին իճրաաթընտան պէքլէնմէքտէ տիր։ Թայբրլըսը տա պու տըր. չիւնքի չու սըրատա «պէօյիւք պալըզ քիւչիւք պալըզը եուտար» տարպը մէսէլի ունուտուլմամալը տըր։

—Գարատաղտա Անթիվարի չէհրինէն ալընան պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, բազար կիւնիւ էհալի՝ Ավսթրիա գօնսօլաթօխանէսինին արմաարընը աշաղը ալարագ, եազմըշ, վէ պատէհու գօնսօլաթօխանէյէ հիւճում իտէրէք, մէմուրլարը թահգիր իյլէմիշ տիր

—Պօղազլար մէսէլէսինէ տայիր Լօնտ-

բատան ալընան պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Պօղազլար՝ տէվլէթի Օսմանիյէնին նագա-պիլի ինքեար մալի օլատուզընատան, սոն ալօղ ծնատա պիթէէկկի՝ Ինկիլիզ մէհաֆիլի սիյասիյէսինատ պէհան օլունուեօր։

—Հէրսէք-Պօսնանդրն իլհազընա գարշը ճանիպը Պապը Այիտէն Ավսթրիա-Մաճար տէվլէթինէ կէօնտէրիլէն նօթանդրն խիլատասը արը. «Հիւքիւմէթի Օսմանիէ, մէզքիւր իլհազ միւնասիպէթիյէ, Ավսթրիա-Մաճար հիւքիւմէթինին նօթասընտաքի միւթալէաթը, ճիատէն նազարը տիգգաթա ալարագ, ο նօթատաքի էֆքեար իլէ ապա հէմֆքեար օլամահաճաղընը պիլտիրիր։ Ֆիլվագը չիմտիյէ գատար Պոսնա վէ Հէրսէքէ ճարի օլան ուսուլը իտարէ Պէրլին ահանամէսինին 26ինճի մատատէսի վէ 1878 սէնէսինէ միւնագբատ Տէրիսատէթ մուգավէլէսի իւզէրինէ միւէատէս օլուգ, մուահէտատթը մէզքիւրլէ, Ավսթրիա-Մաճար տէվլէթինին իշգալը վէ իտարէճ ուսուլի վէ հիւքիւմէթի Օսմանիյէնին հուգուգը հիւքմանիսի սէրատաթէն թայեին իտիմիշ տիր։ Ինամ էնալատթը մէզքիւրէնին սահիպի պուլունան հիւքիւմէթի Օսմանիյէնին վէ պիվանլէ պէրապէր օ ահանամէլէրի իմզատա մը օլան տիկէր տէվլէթլէրին բիվասը ալընմատրգա, ահքեամը մուահէտատթն չու եա պու գրամը խիլաֆընատա հարէքէթ իտիմէսի միւմքին ատյլ տիր։ Պրնապէրին հիւքիւմէթի Օսմանիէ, մուահէտատթը տիւէլիէ իլէ թէվմին իտիմիշ օլան հուգուգունը մուհաֆագա, վէ մուահէտատթրնին քէյֆի մահչա խիլաֆընատա հարէքէթ իթմէք խաթէյէն Ավսթրիա-Մաճար հիւքիւմէթինէ գարշը բրօթէսթօ իտէր։»

—Սէլանիք Օսմանը գօմթէսի, պէօյիւք պիր միթինկ ատա իտէրէք, սոն վագըտատա գարշը բրօթէսթօ, վէ Պէրլին ահանամէսի ահքեամընը մուհաֆագա իթմէք խաթէսէն տէվլէթլէրէ պէհանը թէչէքիւրլէ, անկէր ատյէսինատ տատյէթին իճրա օլունճաղը իւմիտինի իշնար իյէմիշ տիր։

—Ագամը միւթէտավվէր օլան գոնկրէսին Պրիւսէլտէ թօպլանճաղը զամն օլունուեօր։

—Կիրիտին Եունանա պիրլէշտիրիլմէսի խուսուսընատա տէվլէթլէրին գարարընա պէքլէնմէսի յազըմ կէլտիկի Հանիտատա մուդիմատօրթ տէվլէթ գօնսօլոսարը ճէզիրէնին ֆէվգէլատէ գօմիսէրի Մ. Զարմիսէ պա նօթա իշար իթմիշէր տիր։ — Ինկիլիզ հիւքիւմէթի՝ Կիրիտին Եունանիսթանա պիրլէշմէսինի մէն իթմէք իւզրէ, մէզքիւր ճէզիրէնին տուլարընա 30 գրթա հարպ սէֆինէսի կէօնտէրմիշ տիր։

—Վիէննատան ալընան պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Նովի Պազարրն Սերպիա վէ Գարատաղա վէրիլմէսի, վէ Թիւրքիյա նագատէն պէտէլ իթա օլունմասը չարթըյա մէզքիւր հիւքիւմէթլէր պէհինատ պիր իթիլաֆ հասըլ օլմագատա օլատուզընա տայիր Վիէննանդրն բօյիթդա մէհաֆիլինատ պազը սէօզլէր տէվէրան իթմէքատ իմիշ։

—Բուսիալը պիր ֆէրիգ, բէֆազաթընատա պիր միրիվա իլէ պիր միրազայ վէ 15 զապիթ օլարագ, հուտուտ ճիվարընա կէլէրէք։ Գարա օրման վէ օրատան տա կէճիրիկ կէլիպ, պիր սահթ գատար գալտրգատան սօնրա ավտէթ իյէմիշ օլարգ-լարը՝ Տէօրտիւնճիւ Օրատ միւշիրիյէթին-տէն Հարպիյէ նէզարէթինէ պիլտիրիլմիշ տիր։

—Հիճազ վալիսի սապրգը Ահմէտ Բահիր բաշա՝ էվվէլքի կիւն էնդարէ վաբօրյա Տէրսատատթէ կէլմիշ, վէ վաբօրատան մէ-մուրը մախսուս տէլագրաֆիյէ յազարըլա-րագ, միւատֆիրէթէն Հարպիյէ նէզարէ-թինէ տարիրէի մախսուսէսինէ նագլ օլընմըշ տիր։

—Տիւն Իսթանպօլատա Սուլթան Ահմէտ ճամիսի հավլիսինատ 15,000 գատար նու-ֆուսատան միւրէքքէպ պէօյիւք պիր մի-թինկ ատա օլընմըշ վէ նութգլար իրատ-տիրմիշ տիր։ Պու միթինկատէ, Ավսթրիա-նդրն վէ Պուլկարիսթանդրն հարաքատթընա գարշը չէտիատէն բրօթէսթօ իտիմէսի վէ տօսթ տէվլէթլէրէ թէչէքքիւր օլընմասը, վէ Օսմանը միլլէթի՝ հուդուգը մուգատատէսէսինին մուհաֆազասը իչին գանընը սոն տամլասընա գատար տէօքմէյէ հազըր իսէ տէ, տէվլէթլէրին զարարընա պէքլէմէյի թէրճիհ իթտիկի, վէ պու գարարը տօսթ գապինէլէրէ թէպլիղ իտիմէսի գարարլաշարրըլմըշ տրը։

—Պու կիւնքի «Լա Թիրքի»տէ օգունաբզընա կէօրէ, Ավսթրիա սէֆիրի՝ էվվէլքի կիւն Սատրազամ վէ Խարիճիէ նազը-բըյա միւլագաթընտա, «Հէրսէք-Պօսնա մէսէլէսինի միւզաքէրէ իտէճէք գօնֆէրանսա տէվլէթը մէթպուէսինին իշթիրաք իթմէյէճէկկինի» պիլտիրմիշ տիր։ — Գօնֆէրանս մէսէլէսինին տէվլէթլէրճէ հէնուզ գարարլաշարրըլմատրգը՝ մէզքիւր զաղէթատա պէհան օլընբեօր։

—Պօղազլարրն աշըլմասընա տաիր Ինկիլթէրրա վէ Ռուսիա խարիճիէ նազըրլա-բը պէյնինտէ իթիլաֆ հասըլ օլարգը հա-վատիսի՝ հէնուզ թատիգ օլընմամըշ տրը։

—Ինկիլթէրրանդրն, Փըգրըսը Թիւրքիյա թէրքլէ, Մըսրրը քէնտի իւլքեատընա իլհազ իտէճէկի գայտը իհթիեաթլէ խա-պէր վէրիլմեօր։

—Պուլկարլարրն ֆէվգէլատէ կէրմի իլէ թէատրիքեաթը հարպիէյէ տէվամ իթմէք-տէ օլարգլարը վէ Սըրպիանդրն՝ Ավսթրիա-յա գարշը իլանը հարպ իթտիկի Սոֆիատա չատ օլարգը՝ «Սատան»տա օգունմըշ տրը։

—Շէյխ իւլ Իսլամ էֆ ֆէնդի խմիթիա ի-տէճէկի բիվայէթ իտիլմէքտէ տիր։

—Պազը խաֆիէլէրին էսկի բէժիմի իտ-գա իթմէկէ չալըշգըգլարը մէսմուր Բա-տիշահի օմազլէ, պունլարրն թուրթուրգ, միւսթանագգ օլարգլարը ճէզայա չարբը-մալարը Սատրազամ բաշայա իրատէ պույ-բուրմըշ տրը։

ՏԱԻԻԼԻԷ

Զրգան ճումա կիւնիւ Զաթը Շահանէ սօղուգ ալմագլա բահաթսըզ օլատուգլարրն-տան, Սէլամլըգ բէսմը ալիսի էնտասընտա տաիրէի ֆախիրէատ պուլունմըշ օլան Ավ-թրիա-Մաճար, Ֆրանսա վէ Բուլմանիա սէ-ֆիրլէրինի գատուլ իտէմէտիկինի «Սապան» եազմըշ իտի։ «Թագվիմի Վէգայի»՝ Զաթը Շահանէնին բահաթսըզլըգը հավատիսինի թէզքիպ, վէ ճումա կիւնիւ տաիրէի ֆա-խիրէատ պուլընան զէվաթ միեանընտա միւշարիլէյիւմ սէֆիրլէրին պուլունմա-սըգլարընը պէհան իյէմիշ տիր։

—Ավսթրիա-Մաճար սէֆիրինին զէվճէ-սի չէհրիմիզատէն հարէքէթ իթմիշ տիր։ Սէֆիրին ալիմէթ իտէճէկի չայեասը տաիր չըգմըշ իսէ տէ, թատիգ օլունմամըշ տրը։

—Բրէնս Սապահէտտին վէ Մանիսա-զատէ Թէվֆիգ պէյ՝ Սէլանիյէ կիթմիշլէր տիր։

—Միզան զաղէթասը սահիպի Մուրատ պէյ խիլաֆը գանուն թէվգըֆընատան պահնալա, Սատրազամա գաբշը բրօթէսթօ իթմիշ տիր։

—Մալիէ նիզարէթինճէ կէօրիւլէն լիւ-գում իւզէրինէ, 100տէ 7 1/2 ֆայիզէ Ա-նատօլը տէմիր հօլը չիրքէթինէն 250,000 լիրա վէ Օսմանը պանդասընատան 1½ միլ-եօն լիրա իսթիգրազ ատը գարարլաշը-բըլմըշ տրը։ «Եէնի Դազէթա»նդն գավլինճէ, ատա օլունճաղ իսթիգրազ, 1,750,000 լիրա օլուպ, Օսմանը վէ Տէօյչ պանդալա-բընտան ալընճաղ տրը։

—Սէլանիքտէ Պօշնագ խանտա Բէրլէք չէթէսի բէյիսի Զանէնիգօլօֆ՝ մէշհուր Սանասանքինին ավէնէսինատէն իքիսինի բէվօլվէր իլէ թէլէֆ իթմիշ վէ Սանասան-քի տէ եարալանարագ, Իթալիա խաս-թախանէսինէ նագլ իտիլմիշ տիր։ Պու պապտէ թանգրգաթ իճրա օլունուեօր։

—Ինկիլթէրրանդն Տիանա գրուազէօրիւ՝ սեպա 20տէ Իզմիրէ կէլմիշ վէ պունդն գօ-մանատան վէ զապիթանընը Մէճիտիէ գրուա զէօրիւ գօմանատան վէ զապիթանը թաա-թիի զիեարէթ իթմիշլէր տիր։ Պիր Ինկի-լիզ ֆիլօսը, պու կիւնէ տէկին իզմիրէ

վասըլ օլաճագ տըր։ Տիկէր պիր Ինկիլիզ ֆիլօսը ատա՝ Սէլանիք վէ պատէհու Պէյիգա լիմանլարընը զիեարէթ իտէճէք տիր։

—Ինկիլիզ տէվլէթինին չու սրրատատ տէվլէթի Ալիյէ հագգընատա կէօսթէրտիկի ատարը իսայրխանիտէն տօյայը իզհարը թէ-չէքքիւր իյէմէք իւզրէ, բազար կիւնիւ Իթթիհատ վէ Թէրագգը ճէմիյէթի ազա-սընտան պազըլարը տախիլ օլատուզընատան, իրթէսի կիւն սէֆիր՝ Իթթի-հատ վէ Թէրագգը ճէմիյէթինին տաիրէի մախսուսէսինէ ազիմէթլէ, իւատէի զի-եարէթ իյէմիշ տիր։

—Մաճարլարրն՝ Ավսթրիատան այ-բըլարագ, այրճա պիր գրալըգ իհտասը-նա գարար վէրտիքլէրինի «Լա Թիւրքի» եազըիօր։

—Իքինճի օրտույա մէնսատպ սէյեար սահրա վէ թօսը ալայարընա ատթէլի էնատաթ թալիմէրի իճրասը լիւզումը՝ Հարպիէ նէզարէթինէն մէզքիւր օրտույա թէպլիղ օլընմըշ տրը։

—Օսմանը լիրասընա թանվիլ իտիլ-մէք իւզրէ պու քէրրէ Պանգ Օսմանի թարաֆընատան Զարպխանէյէ 500,000 ֆն-կիլիզ ալթունը թէպլիմ իտիլմիշ տիր։

—Պաղատատա պազը գարրշըգլըգլար վուգու պուլարը՝ խապէր վէրիլմէքատ տիր։

—Էվվէլքի կիւն սատթ 9 տա Շէհիր էմինինատ եանկին զուհուրի իտիպ, 3 խանէ եանմըշ տրը։—Եէվմի մէզքիւրատ Պէյօղ-լընատա Խումպարաճը եօգուշընատա տաիսի պիր ատ քքեանատան եանկին զուհուրիյէ, մէզքիւր ատ-քքեան մուհթէրէք օլմըշ տրը։

—Բազար կիւնիւ Խըրգաի Շէրիֆ զի-եարէթի, Թօր-գաբու սէրայընատա, տաիրէի մախսուսէսինատ միւթատ օլան ալայ իլէ վէ ուսուլը վէճնէ իճրա իտիլմիշ տիր։ Ազիմէթ վէ ավաէթը Շէհրիեարի՝ տէնիզ թարիգիյէ վուգու պուլմըշ, վէ պինէրճէ էնալի թարաֆընատան ալդըշլար վուգու պուլմըշ տրը։

—Շարգ ատմիր եօլլարը մէմուրլարընդն եէնիտէն թախիլի իշղալ իտէճէքլէրինէ վէ պունդն էօնիւնիւ ալմագ իչին, միւտիր Մ. Միւլլէր թարաֆընատան Զապթիէ նէզա-րէթինէ միւրաճաաթ օլունտուզընա տաիր պազը զաղէթալարրն եազարգլարը հավա-տիս՝ մէզքիւր տէմիր եօլլար իտարէսի թարաֆընատան թէզքիպ իտիլմիշ տիր։

—Ճումա իրթէսի սապահը Սամսթիա իսկէլէսի ատնիզինատ քեաղրալարա սարրլը իքի քաքէթ պուլունմըշ, վէ հէր պիր բա-քէթատ 4էր թանէ պօմպա կէօրիւլմէք-էէ, զապրթայա թէպլիմ օլընմըշ տրը։

—Ճումա կիճէսի Նուրը Օսմանիէ թա-րաֆընատա Վէզիր խանրն պիր օտասընտա սաքին թա իսմինատ պիրի, Ահմէտ Համ-տի էֆ. իսմինատ պիրինի օտասընա ճէլպ իտէրէք, արգատաշլարրյա պիրիքատ միւ-մալիկէյէն իւզէրինէ հիճուտ վէ խայինճէ թէլէֆ իթմիշլէր տիր։ Պատէհու մագթուլ-ան ահագլարընը քէսիպ, վիճուտինի պիր պավուլտա հրքզ իլէ, խալի պիր սրսայա ատթմագ իւզրէ կէօթիւրտիւքլէրի սրրսատա զապրթաճա խիլէն չիւպհէ իւզէրինէ տէր-տէսթ խիլմիշլէր տիր։ Մէրգում թանրն իւզէրինատէն 65 լիրա զուհուր իթմէսին-տէն՝ պու ճինայէթին սէպէպի իրրսրզլըգ օլարգը անդաշըլմըշ տրը։

—Ճումա իրթէսի կիւնիւ Պէյօղլընատա Հա-վա սօգաղընատա 3 ն.լը խանէէն, զա-պլթա մարիֆէթիյէ զարիպ պիր նաշ չը-գարըլմըշ տրը։ Պու նաշ, բէք չօղ եէ-րինատէն քէսիլմիշ, պուրնու վէ գուլագլա-րը գօբարըլմըշ օլուպ, թանրմազ հալէ կէ-թիրիլմիշ տիր։ Իշպու ճինայէթին ֆաիլ-լէրի արանմագատա տրը։ Մագթուլընն իւ-զէրինատ՝ էրմէնի օլարընընա տաիր պազը էմարէլէր կէօրիւլմիւկիւնատէն, Շիշլիտ էրմէնի գապրիսթանընա նագլ իտիլմիշ տիր։

—Բազար կիւնիւ, սատթ 10½ բատ-աէլէրինատ Պէյօղլունատա Մինարէ սագա-

զընատա, էսկի խաֆիլէրատէն պիր էրմէնի իլէ զաչագ թիւթիւն սատմագ իչին Պէյ-օղլընա կէլմիշ օլան Պէշիքթաշատա գան-վէճի ատիկէր պիր էրմէնի պէյնինատ գավ-կա վուգու պուլուպ, իտաֆիլ՝ տիկէրինի բէվօլվէր իլէ թէլէֆ իթմիշ վէ ֆիրսար ի-ալրքէն, Ինանան Ֆրանսէզ պինասը եա-գընընատա քօլիալէր թարաֆընատան սէր-սէսթ օլընմըշ տրը։ Գամիլին իւզէրինատէն իքի բէվօլվէր վէ քէմէրինատէն եիւզ խաբ-թուճ զուհուր իթմիշ տիր։

—Ավսթրիա-Մաճար սէֆիրի էվվէլքի կիւն Պապը Ալիէ միւբաճաաթլա, Ավսթրիա մալէրինէ զարշը էհալինին վագը օլան հարէքէթինէն տօյայը չիքեայէթ իթմիշ տիր։ Խարիճիէ նազըրը՝ էհալինին խաթ-տարկի մալի սատթն ալմահա սէպէպ օլաբ-ը վէ անճագ Ավսթրիալարրն մաղազա-լարընա պիր թէարրուզ վուգու պուլ-ուբ իսէ, պու կիսի մուամէլէրին հիւքիւ-մէթ թարաֆընատան մէն իտիլէճէկինի ճէ-վապէն պէհան իյէմիշ տիր։ —Պիր գաչ կիւնտէն պէրու չէհրիմիկատ չօգլար՝ Ավ-թրիա մալի օլան զըրմըզը ֆէս հէրինէ, հէրլի մալի օլան պէհազ ֆէս զօրմայա պաշլամըշլար տրը։

—Պու կիւն էօյլէ բատատէէրինատ խա-թանպօլատա Սուլթան Մէհէմմէտատ հա-րիպ զուհուր իտիպ, 3 սատթ գատար տէվամ իտէրէք, ոչնտիբրիմիշ տիր։

ՕՍՄԱՆԸՆ ՊԱՆԳԱՍԸ

1908 Յունիս 31 պիլանչօսու

ՄԱԹԼՈՒՊԱԹ

	Օսմ. Լր.
Էհնամ—Սէրմայէտէն ախզ օլունմամըշ էհնամ	5,500,000
Սանտրգ	4,265,495 34
Ինկիլիզ, Ֆրանսզ վէ Ավսթրիա տէվլէթ էհնամը	1,205,546 61
Ալընան տիկէր թանվիլաթ	2,577,660 07
Ճրզատատա գամպիօլար	3,391,618 14
Խազինէի հիւմայուն հիսապաթը ճարիէսի	2,236,259 06
Միւխթէլիֆ հիսապաթը ճարիէ	2,771,379 42
Էհնամ վէ էմթատա իւզէրինէ իգրազ օլունան մէպալիզ	5,175,707 57
Էմլաք վէ էշեա	292,652 44
Միւթէնէվիա	50,443 78
	27,466,762 43

ՏԻՒԵՈՒՆԱԹ	Օսմ. Լր.
Սէրմաեէ	11,000,000
Թէտավիւլատէքի պանդնօթ	1,019,672
Էօսէնէճէք գամպիօ	1,227,675 34
Մուայէէն վատէլի սէբօզիթօ	1,538,310 07
Միւխթէլիֆ հիսապաթը ճարիէ	10,727,709 48
Էօսէնէճէք թէմէթթիւ	500,161 34
Իհթիեաթը նիզամիէ	1,098,012
Միւթէնէվիա	355,222 20
	27,466,762 43

Ասլընա մուբաղգ օլսուղը բասդիգ օլունը

Միւտիրի ումումի մուավինի Ա. ՆԻՍԱՍ
Միւտիր Ա. ԲԱՆՃԻՐԻ
Մուհասէպէ միւտիրի Օ. ՊՐԱՆՏ

ԴԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

	Ղշ.	Բր.
Թէվֆիկա խիլմիշ էսհ. ուս.	96	30/40
Բուամէլի շըմէնտաֆէրի ֆր.	163	¼
Օսմ. Սիկրթ. շիրքէթի Լ. Օ.	4	
Տէրիս. Թրամվայ գուբ.	7	80
» » թանվ ֆր.	484	
Ըէժի	19	30
Տէրիսատատէթ Ըրիթըմ	430	
Տէրգօզ	301	
Անատօլը շըմէնտըֆէրի գուբ.	14	55
» » թան.	505	
Քրէտի Ֆոնսիէ Էժիքսիէն Ա.	284	
» » » Բ.	248	

ԱԴՋԷԼԷՐԻՆ ՖԻԵԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղշ. տան	Ղշ.	Բր.
Պէհազ մէճիտիյէ ֆարգը	107	18
Մէթալիք	101	20
Բօլ	92	
Ֆրանսզ ալթունը	87	15
Ինկիլիզ լիրասը	109	29
Դըրմից	50	
Բուպլի քեաղրա	8	70

Սահիպը իմքիեազ վէ մէսուլը զազէթա
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԹՕԼԱՑԵԱՆ
ԻՏԱՐԷԽԱՆԷ
Պէյօղլուճա, Թազսիմ ճաssէսիճէ Ն. 65